

UPMA en tillgång i vallfröodlingen

Under 2018 sökte och beviljades SFO inte mindre än 5 UPMA för flertalet vallfröarter. Genom UPMA säkerställer vi att odlarkåren får tillgång till viktiga insekticider, fungicider och herbicider för en effektiv vallfröodling.

Text: Erik Moll, SFO
Foto: Tore Dahlquist

Vallfrögrödorna tillhör som bekant de mindre kulturerna vi odlar i Sverige. Från växtskyddsföretagens sida ligger vallfrögrödorna därför inte överst på rangordningen när det gäller registrering av nya växtskyddsprodukter. För att vi ska säkerställa att ha de senaste verktygen tillgängliga i vallfröodlingen ligger jobbet på oss själva att ansöka om

så kallat UPMA-godkännande (UPMA = utvidgat produktgodkännande för mindre användning).

Vad är då skillnaderna mellan en ordinarie registrering och en UPMA? Den stora skillnaden är att UPMA är en betydligt enklare registreringsprocess som grundar mycket av sin ansökan i en liknande gröda som inte sällan är stråsäd för gräsfröarterna. En ytterligare väsentlig skillnad är att användaren av en UPMA tar helt eget ansvar för sin gröda, inga fytotoxiska- eller effektivitetstester utföres. Det är viktigt att känna till.

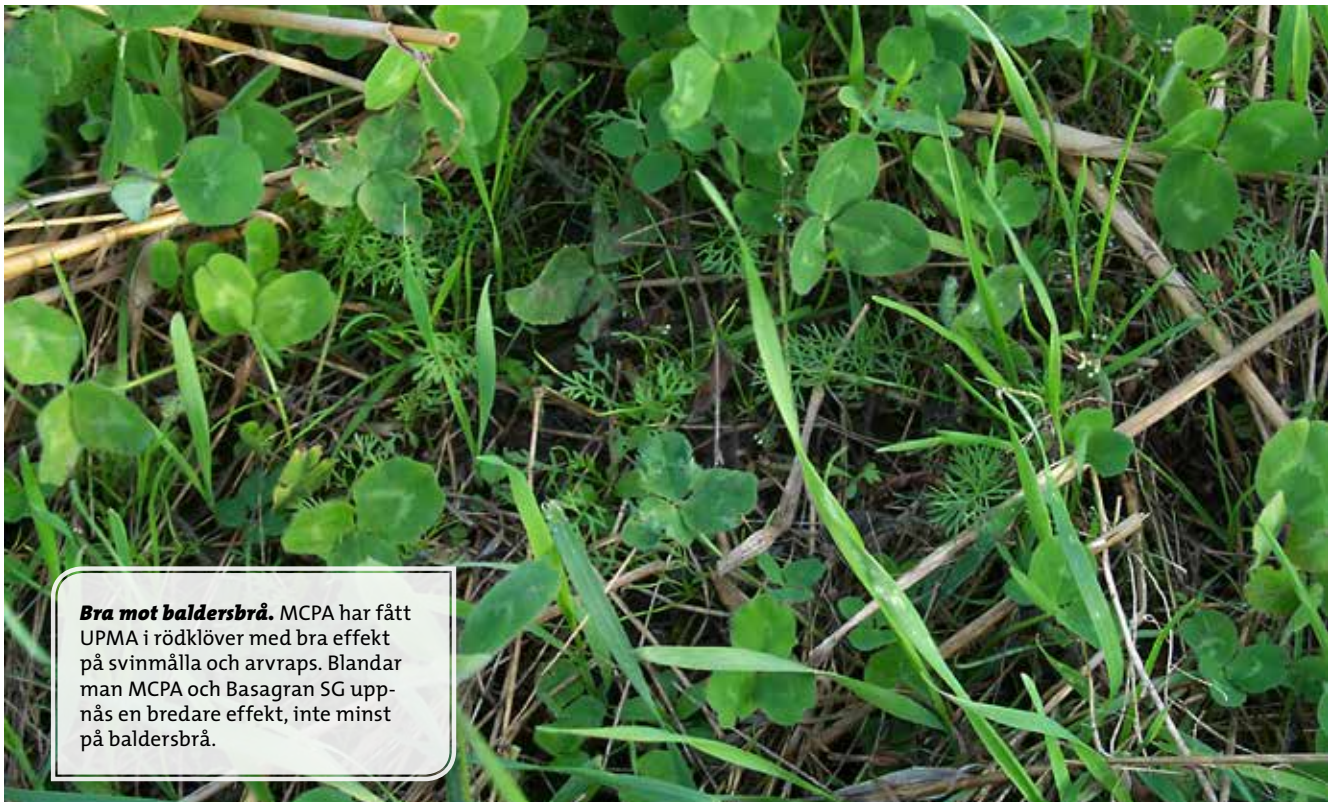
SFO har samlat all information gällande UPMA på hemsidan www.svenskraps.se under fliken vallfrö/UPMA i vallfrö. Med ett enkelt knapptryck kommer du där via en länk till Kemikalieinspektionens hemsida. OBS! Läs alltid bruksanvisningen före använd-

ning, det är ett tvärvillkor att följa bruksanvisningen i sin helhet!

Här följer 5 stycken nya viktiga UPMA för vallfröodling 2019:

1) MCPA i rödklöver för bekämpning av örtogräs

MCPA har fått en UPMA för bekämpning av örtogräs i rödklövers sträckningsfas med doseringen 0,5 liter per hektar. Viktigt att poängtera är att bekämpningen ska utföras i ett tidigt läge efter att tillväxten startat. Temperaturen ska vara minst 10 °C och ingen nattfrost får förekomma. Undvik senare behandlingar p.g.a. skaderisk. Produkten har funnits väldigt många år i växtodlingen och vi vet vad den kan. MCPA får anses relativt smal i sin effektprofil, men har effekt på några nyckelgräs som svinmålla och arvraps. Sidoeffekt

Bra mot baldersbrå. MCPA har fått UPMA i rödklöver med bra effekt på svinmålla och arvraps. Blandar man MCPA och Basagran SG upp-nås en bredare effekt, inte minst på baldersbrå.

Ej i timotej! Agil 100 EC bekämpar arvsäd i nyetablerade frövallar av rörsvingel, hårdsvingel, fårsvingel, ängssvingel, ängsgröe och engelskt rajgräs på hösten efter skörden av insåningsgrödan.

uppnås på trampört, baldersbrå, åker-tistel m.fl. Genom att blanda MCPA och Basagran SG uppnås en bredare effekt, inte minst på baldersbrå.

2) Agil 100 EC i flertalet gräsfröarter för bekämpning av arvsäd efter skörd

Den stora massan av odlare väljer stråsåd som insåningsgröda för sitt gräsfrö, en nackdel är all arvsäd som gror efter skörd av insåningsgrödan. Agil 100 EC är ett verktyg värt namnet för att bekämpa arvsäd i de nyetablerade vallarna på hösten efter skörden av insåningsgrödan. De fröslag i vilket det är aktuellt att bekämpa är: rörsvingel, hårdsvingel, fårsvingel, ängssvingel, ängsgröe och engelskt rajgräs. Rödsvingel finns på etiketten i högre dos. Observera att produkten ej kan användas i timotej p.g.a. dålig selektivitet. För att lyckas med sin bekämpning är det viktigt att påtala att arvsäden inte får ha mer än högst 2 blad – vid för stora plantor riskerar effekten att avta. Likaså ska frögrödan vara i god kondition och inte lida av torka eller annan skada för att främja selektiviteten. Doseringen är 0,12 liter Agil 100 EC + 0,1–0,15 liter non-joniskt vätnedel per hektar och behandlingsfönstret är augusti till och med oktober. Med fördel kombineras Agil 100 EC med efterföljande putsning (1–2 veckor senare) för bästa effekt på arvsäd.

3) Zypar i ängsgröe och rödsvingel

Vanligaste insåningsgrödan för ängsgröe, och till viss del även för rödsvingel, är höstraps. Ett problem de senaste åren har

varit avsaknaden av en herbicid för att bekämpa den konkurrerande arvrapsen. Med en UPMA på örtogräs herbiciden Zypar har vi möjlighet att under augusti månad effektivt bekämpa denna arvraps. Vi har möjlighet att bekämpa maximalt två gånger med en maxdos av 1,0 liter per hektar. Vid tidig rapsskörd och kraftig framspirning av arvraps rekommenderas delad behandling. Vid sen rapsskörd med långsam framspirning blir 1 behandling den praktiskt tillämpbara strategin. Effekten på arvraps är mycket god med Zypar.

4) Reglone i ängsgröe, lusern och rödsvingel

Gräsogräsproblematiken har som bekant ökat i ängsgröe och rödsvingel. Ett för oss relativt nytt problemogräs är rättsvingel som är besläktat med rödsvingel och mycket svårt att rensa bort. Ett lite äldre problem i ängsgröeodlingarna är vitgröen som är besläktad med ängsgröe och svärbortrensad. Reglone har effekt på vitgröe och delvis rättsvingel. Bekämpningen fungerar genom att allt växtmaterial som Reglone träffar ”bränns av”, men eftersom våra kulturgrödor är fleråriga börjar de växa på nytt till våren till skillnad från rättsvingel och vitgröe som är ettåriga och på detta viset dör av.

Reglone ska användas med försiktighet, framförallt i rödsvingel där skador i form av skördesänkning inte är ovanliga. Här rekommenderar vi att man endast kör på ogräsbemängda områden i fältet som vändtegar, svackor etc. Ängsgröe

får anses mer tolerant och här kan vi också köra en högre dos. Mycket viktigt att påtala vid användning är att kulturgrödan måste ha avstannat för året och gått i vintervila. Bekämpning brukar vara aktuell i slutet av december men inte senare än halva januari.

5) Folicur Xpert i ängsgröe, rajgräs, lusern och klöver

Klöver: svampbekämpning i klöver tillhör inte de vanligaste åtgärderna och historiskt har vi inte sett något större behov fränsett enstaka år. Danska försök i vitklöver visar däremot på höga merskördar år med kraftiga angrepp av framförallt rost, men även mjöldagg. Genom en UPMA på Folicur Xpert i klöver på våren har vi möjlighet att göra denna bekämpningen vid behov. Behandling är aktuell i stråskjutning vid begynnande angrepp.

Ängsgröe och rajgräs: Nyetablerade vallar av ängsgröe och rajgräs är fröslag som är speciellt känsliga för rost på hösten och där angrepp enligt danska försök orsakat 100–200 kilo skördetapp. De produkter som vi tidigare använt på hösten för rostbekämpning är inte registrerade längre. SFO sökte därför och beviljades en UPMA för höstanvändning med doseringen 0,5 liter per hektar. Observera att den maximala dosen för höst- och vårbehandling är 1,0 liter per hektar. ●

Rostbehandling nu möjlig. Nyetablerade vallar av ängsgröe och rajgräs är fröslag som är speciellt känsliga för rost på hösten. Nu finns Folicur Xpert att tillgå för bekämpning.